

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 8.

Vydána dne 16. března 1957

Cena Kčs 2,10

OBSAH

(10. - 12.) 10. Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon o národních výborech. — 11. Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon o volbách do národních výborů. — 12. Vyhláška o úplném znění zákona o volbách do národních výborů.

10

Zákon

ze dne 6. března 1957,

kterým se mění a doplňuje zákon o národních výborech.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Čl. I

Zákon č. 13/1954 Sb., o národních výborech, se mění a doplňuje takto:

1. § 5 zní:

„(1) Národní výbory jsou voleny pracujícím lidem. Lid vysílá do národních výborů své nejlepší představitele, kteří jsou hodni toho, aby se stali zástupci lidu, a kteří dávají záruku, že budou své úkoly řádně plnit.

(2) Do krajských národních výborů se volí 1 člen na 7.000 obyvatel, při čemž v krajích s počtem obyvatel do 525.000 se volí 75 členů.

(3) Do okresních národních výborů se volí na každých 1.000 obyvatel 1 člen; v okresech do 35.000 obyvatel se volí 35 členů a v okresech nad 60.000 obyvatel se volí 60 členů.

(4) Do městských národních výborů se volí 1 člen nejméně na 100 obyvatel a nejvýše na 500 obyvatel podle velikosti města; v městech nad 150.000 obyvatel se volí 300 členů.

(5) Do místních národních výborů a do obvodních národních výborů se volí 1 člen nejméně na 50 obyvatel a nejvýše na 200 obyvatel podle velikosti obce (obvodu); v obcích do 400 obyvatel se volí 9 nebo 11 členů, v obcích od 400 do 600 obyvatel 12 členů a v obcích (obvodech) nad 40.000 obyvatel se volí 200 členů.

(6) Do ústředního národního výboru hlavního města Prahy se volí na každých 4.000 obyvatel 1 člen. Do obvodních národních výborů v hlavním městě Praze se volí na každých 500 obyvatel 1 člen; v obvodech do 17.500 obyvatel se volí 35 členů a v obvodech nad 75.000 obyvatel se volí 150 členů.

(7) Do ústředního národního výboru města Bratislavy se volí na každých 1.500 obyvatel 1 člen. Do obvodních národních výborů v Bratislavě se volí na každých 500 obyvatel 1 člen; v obvodech do 25.000 obyvatel se volí 50 členů.

(8) Podrobnější určení počtu členů národních výborů a způsob provedení voleb stanoví zákon o volbách do národních výborů.“

2. § 14 odst. 3 zní:

„(3) Národní výbor zvolí na svém prvním zasedání předsedy a ostatní členy stálých komisí; stálé komise jsou nejméně tříčlenné. Stálá komise může ze svých členů zvolit tajemníka, po případě zástupce předsedy komise.“

5. K § 14 se připojuje odstavec 4, který zní:

„(1) Je-li toho třeba v zájmu řádného plnění úkolů stálé komise národního výboru, : být jejím členem také osoba, která není členem národního výboru.“

4. § 25 odst. 1 zní:

„(1) Předseda národního výboru řídí zasedání národního výboru, zastupuje národní výbor, pokud podle usnesení rady není zastupováním pověřen jiný člen rady, a podpisuje spolu s tajemníkem nařízení a jiná rozhodnutí národního výboru a jeho rady. Zajišťuje řádnou činnost rady, zejména svolává a řídí její schůze a zabezpečuje plnění jejích usnesení.“

5. § 24 zní:

„(1) Rada ústředního národního výboru má 17 členů. Rada obvodních národních výborů v hlavním městě Praze a v Bratislavě má 15 členů.“

(2) Rada krajského národního výboru má 13 členů.

(3) Rada okresního národního výboru má 11 členů.

(4) Rada městského národního výboru má 15 členů.

(5) V obcích a městských obvodech s počtem obyvatel nad 20.000 má rada místního (obvodního) národního výboru 15 členů, v obcích a městských obvodech od 6.000 do 20.000 obyvatel 13 členů, v obcích a městských obvodech od 2.500 do 6.000 obyvatel 9 členů a v obcích a městských obvodech od 900 do 2.500 obyvatel 7 členů. V obcích od 400 do 900 obyvatel má rada místního národního výboru 5 členů, v obcích do 400 obyvatel 3 nebo 5 členů podle toho, zda má místní národní výbor 9 nebo 11 členů.

(6) Se souhlasem rady národního výboru vyššího stupně může být počet členů rady podle skutečné potřeby zvýšen nebo snížen; ke zvýšení nebo snížení počtu členů rady ústředních a krajských národních výborů je třeba souhlasu vlády. Totéž platí o zvýšení nebo snížení počtu náměstků předsedy národního výboru.“

Čl. II

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 20. května 1957; provedou jej všichni členové vlády.

Zápotocký v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Dolanský v. r.

Kopecný v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Poláček v. r.

Barák v. r.

Ing. Šimůnek v. r.

Dr. Kyselý v. r.

Plojhar v. r.

Dr. Šlechta v. r.

Bakuľa v. r.

David v. r.

Šuriš v. r.

Krajčír v. r.

Krosnář v. r.

Machačová v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Tesla v. r.

Uher v. r.

Beran v. r.

Jonáš v. r.

Reitmajer v. r.

Dr. Škoda v. r.

Bukal v. r.

Dvořák v. r.

Dr. Kahuda v. r.

generál plukovník Lomský v. r.

Dr. Neuman v. r.

Ouzký v. r.

Pospíšil v. r.

Ing. Púčik v. r.

Dr. Vlasák v. r.

Zatloukal v. r.

11

Zákon

ze dne 6. března 1957,

kterým se mění a doplňuje zákon o volbách do národních výborů.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Čl. I

Zákon č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, se mění a doplňuje takto:

1. § 7 odst. 2 zní:

„(2) V obcích, v nichž je více než 5.000 osob zapsaných do seznamů voličů, zařídí rada místního národního výboru, aby byl v každém domě vyložen seznam voličů, kteří v domě bydlí. Ve větších obcích, které nedosahují 5.000 zapsaných osob a které určí rada okresního národního výboru, zařídí rada místního národního výboru, aby byl v každém domě vyložen seznam voličů, kteří v domě bydlí.“

2. § 9 včetně nadpisů zní:

„Voličský průkaz.

Voličům, kteří v době od vyložení seznamů voličů do dne volby se přestěhují, jakož i voličům, kteří z vážných důvodů nebudou moci volit ve volebním okrsku, v jehož seznamu voličů jsou zapsáni, vydá rada místního národního výboru na jejich žádost voličský průkaz a ze seznamu voličů je vyškrtne. Voličský průkaz opravňuje k zápisu do seznamu voličů v jiném volebním okrsku. Zápis provádí rada místního národního výboru nového bydliště (místa pobytu), v den voleb okrsková volební komise. Při zápisu se voličský průkaz odebere a připojí k seznamu voličů.“

3. § 12 odst. 2 zní:

„(2) Pro volby do ústředního národního výboru se vytvoří tolik volebních obvodů, aby na každých 4.000 obyvatel připadl jeden volební obvod.“

4. § 22 odst. 2 zní:

„(2) Pro volby do ústředního národního výboru se vytvoří tolik volebních obvodů, aby na každých 1.500 obyvatel připadl jeden volební obvod.“

5. § 27 odst. 2 zní:

„(2) Pro volby do jednotlivých obvodních národních výborů se vytvoří tolik volebních obvodů, aby na každých 500 obyvatel připadl jeden volební obvod; vytvoří se však nejméně 50 volebních obvodů.“

6. § 32 odst. 2 zní:

„(2) Pro volby do krajských národních výborů se vytvoří tolik volebních obvodů, aby na každých 7.000 obyvatel připadl jeden volební obvod, nejméně však 75 volebních obvodů.“

7. § 47 včetně nadpisu zní:

„Volební obvody.

(1) Volební obvody pro volby do místních národních výborů stanoví rada místního národního výboru a volební obvody pro volby do obvodních národních výborů stanoví rada obvodního národního výboru.

(2) Pro volby do místních národních výborů se vytvoří v obcích

- a) do 400 obyvatel jeden volební obvod, v němž se volí podle určení okresního národního výboru 9 nebo 11 členů místního národního výboru;
- b) od 400 do 600 obyvatel 12 volebních obvodů;
- c) od 600 do 900 obyvatel tolik volebních obvodů, aby na každých 50 obyvatel připadl jeden volební obvod, nejvýše však 15 volebních obvodů;
- d) od 900 do 1.500 obyvatel tolik volebních obvodů, aby na každých 60 obyvatel připadl jeden volební obvod, nejvýše však 18 volebních obvodů;
- e) od 1.500 do 2.500 obyvatel tolik volebních obvodů, aby na každých 80 obyvatel připadl jeden volební obvod, nejvýše však 25 volebních obvodů;
- f) od 2.500 do 6.000 obyvatel tolik volebních obvodů, aby na každých 100 obyvatel připadl jeden volební obvod, nejvýše však 40 volebních obvodů;
- g) od 6.000 do 20.000 obyvatel tolik volebních obvodů, aby na každých 150 obyvatel připadl jeden volební obvod, nejvýše však 100 volebních obvodů;
- h) nad 20.000 obyvatel tolik volebních obvodů, aby na každých 200 obyvatel připadl jeden volební obvod, nejvýše však 200 volebních obvodů.

(3) Pro volby do obvodních národních výborů se vytvoří tolik volebních obvodů jako pro volby do místních národních výborů.

(4) Seznamy volebních obvodů pro volby do místních národních výborů uveřejní rada místního národního výboru nejpozději 55 dnů přede dnem volby. Seznamy volebních obvodů pro volby do obvodních národních výborů uveřejní rada obvodního národního výboru nejpozději 55 dnů přede dnem volby.“

8. § 55 odst. 3 věta třetí zní:

„Pro volby do místního národního výboru v obci, která tvoří jeden volební obvod, může být navrženo 9 (11) nebo více kandidátů.“

9. § 66 odst. 3 věta první zní:

„Voliče, který se dostavil do volební místnosti s voličským průkazem, zapíše okrskovou volební komise do seznamu voličů.“

10. § 73 odst. 2 písm. c) se škrtná.

11. § 76 odst. 2 písm. b) se škrtná.

12. § 78 odst. 2 věta první zní:

„V obcích s počtem obyvatel do 400 je z kandidátů, kteří obdrželi nadpoloviční většinu platných hlasů, zvoleno 9 (11) kandidátů s největším počtem hlasů.“

13. § 82 odst. 2 část věty před středníkem zní:

„Nové volby určí obvodní volební komise též, nebylo-li v obci s počtem obyvatel do 400 zvoleno 9 (11) členů místního národního výboru;“

Čl. II

Ministr spravedlnosti se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásil úplné znění zákona o volbách do národních výborů, jak vyplývá z pozdějších předpisů.

Čl. III

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

Zápotocký v. r.

Fierlinger v. r.

Šírokový v. r.

Dolanský v. r.	Tesla v. r.
Kopecký v. r.	Uher v. r.
Ing. Jankovcová v. r.	Beran v. r.
Poláček v. r.	Jonáš v. r.
Barák v. r.	Reitmajer v. r.
Ing. Šimůnek v. r.	Dr. Škoda v. r.
Dr. Kyselý v. r.	Bukal v. r.
Plojhar v. r.	Dvořák v. r.
Dr. Šlechta v. r.	Dr. Kahuda v. r.
Bakuľa v. r.	generál pukovník Lomský v. r.
David v. r.	Dr. Neuman v. r.
Đuriš v. r.	Ouzký v. r.
Krajčír v. r.	Pospíšil v. r.
Krosnář v. r.	Ing. Púčik v. r.
Machačová v. r.	Dr. Vlasák v. r.
Dr. Nejedlý v. r.	Zatloukal v. r.

12

Vyhláška ministra spravedlnosti

ze dne 16. března 1957

o úplném znění zákona o volbách do národních výborů.

Podle čl. II zákona č. 11/1957 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o volbách do národních výborů, vyhlášení v příloze úplné znění zákona č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, jak vyplývá z pozdějších předpisů.

Dr. Škoda v. r.

Příloha vyhlášky č. 12/1957 Sb.

Zákon

ze dne 3. března 1954 č. 14 Sb.

o volbách do národních výborů, ve znění vyplývajícím z pozdějších předpisů.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Část I

Volební soustava

§ 1

Základní ustanovení

(1) Pracující lid vysílá do národních výborů své nejlepší představitele, kteří jsou hodni toho, aby se stali jeho zástupci, a kteří dávají záruku, že budou své úkoly řádně plnit.

(2) Volby do národních výborů se konají na základě obecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním.

Obecné volební právo

§ 2

(1) Právo volit do národních výborů mají všichni občané Československé republiky, kteří v den volby dosáhli věku 18 let, bez ohledu na národní příslušnost, pohlaví, náboženské vyznání, zaměstnání, dobu pobytu, sociální původ, majetkové poměry a dřívější činnost.

(2) Právo volit nemají však osoby, které byly pravomocně odsouzeny ke ztrátě volebního práva, a to po dobu, po kterou ztráta tohoto práva trvá, a osoby, které byly pravomocně zbaveny zcela nebo zčásti svéprávnosti pro duševní poruchu.

§ 3

Do národního výboru může být zvolen každý občan Československé republiky, který má právo volit a v den volby dosáhl věku 21 let.

§ 4

Příslušníci ozbrojených sborů mají stejné právo volit a být voleni jako všichni občané.

Část II

Seznamy voličů

§ 5

Zápis do seznamu voličů

(1) Všichni občané Československé republiky, kteří mají právo volit, zapisují se do seznamu voličů podle místa svého bydliště.

(2) Občané, kteří po sestavení seznamu voličů nabudou nebo pozbudou práva volit, zapisí se dodatečně do seznamu voličů nebo se z něho dodatečně vyškrtnou.

(3) Každý volič může být zapsán jen v jednom seznamu voličů.

§ 6

Sestavení seznamů voličů

(1) Seznamy voličů sestavuje rada místního národního výboru podle volebních okrsků.

(2) Seznamy voličů z řad příslušníků ozbrojených sborů, kteří jsou hromadně ubytováni, sestavuje jejich velitel.

(3) Seznamy voličů jsou společné pro volby do národních výborů všech stupňů.

§ 7

Vyložení seznamů voličů

(1) Nejpozději 30 dnů přede dnem volby vyloží rada místního národního výboru seznamy voličů, aby občané do nich mohli v úředních místnostech nahlédnout. O vyložení seznamů

voličů vyrozumí rada místního národního výboru občany způsobem v místě obvyklým.

(2) V obcích, v nichž je více než 5.000 osob zapsaných do seznamů voličů, zařídí rada místního národního výboru, aby byl v každém domě vyložen seznam voličů, kteří v domě bydlí. Ve větších obcích, které nedosahují 5.000 zapsaných osob a které určí rada okresního národního výboru, zařídí rada místního národního výboru, aby byl v každém domě vyložen seznam voličů, kteří v domě bydlí.

§ 8

Námítkové řízení

(1) Každý občan může ústně nebo písemně upozornit radu místního národního výboru na chyby a nesprávnosti v seznamu voličů a navrhnout opravu. Rada je povinna o upozornění rozhodnout do 3 dnů a buď provést příslušnou opravu v seznamu voličů nebo písemně stěžovateli sdělit, z jakých důvodů opravu nelze provést.

(2) Bude-li návrh zamítnut, může jej občan předložit lidovému soudu příslušnému podle volebního okrsku. Soud včas rozhodne po ústním jednání usnesením. Toto rozhodnutí je konečné. Jinak platí přiměřeně obecná ustanovení občanského soudního řádu. Podle rozhodnutí soudu provede rada místního národního výboru opravu v seznamu voličů. Řízení před soudem nepodléhá soudnímu poplatku.

§ 9

Voličský průkaz

Voličům, kteří v době od vyložení seznamů voličů do dne volby se přestěhují, jakož i voličům, kteří z vážných důvodů nebudou moci volit ve volebním okrsku, v jehož seznamu voličů jsou zapsáni, vydá rada místního národního výboru na jejich žádost voličský průkaz a ze seznamu voličů je vyškrtne. Voličský průkaz opravňuje k zápisu do seznamu voličů v jiném volebním okrsku. Zápis provádí rada místního národního výboru nového bydliště (místa pobytu), v den voleb okrsková volební komise. Při zápisu se voličský průkaz odebere a připojí k seznamu voličů.

Část III

Volební obvody a volební komise

Oddíl 1

Všeobecná ustanovení

§ 10

Volební obvody

(1) Volby do národních výborů se konají podle volebních obvodů.

(2) Ve volebním obvodu se volí jeden člen národního výboru. Obec s počtem obyvatel do 400 tvoří jeden volební obvod, v němž se volí všichni členové místního národního výboru.

(3) Náhradníci se nevolí.

§ 11

Volební komise

(1) Volby

do ústředních národních výborů řídí městské volební komise,

do krajských národních výborů krajské volební komise,

do okresních národních výborů okresní volební komise,

do městských národních výborů městské volební komise,

do obvodních národních výborů místní volební komise,

do místních národních výborů místní volební komise.

(2) Volby v jednotlivých volebních obvodech řídí obvodní volební komise.

(3) Hlasování v jednotlivých volebních okrscích řídí okrskové volební komise.

Oddíl 2

Volební obvody a volební komise pro volby do národních výborů v hlavním městě Praze

a) *Volební obvody a volební komise pro volby do ústředního národního výboru hlavního města Prahy*

§ 12

Volební obvody

(1) Volební obvody pro volby do ústředního národního výboru stanoví rada ústředního národního výboru.

(2) Pro volby do ústředního národního výboru se vytvoří tolik volebních obvodů, aby na každých 4.000 obyvatel připadl jeden volební obvod.

(3) Seznamy volebních obvodů uveřejní rada ústředního národního výboru nejpozději 55 dnů přede dnem volby.

§ 13

Městská volební komise

(1) V hlavním městě Praze zřídí rada ústředního národního výboru se schválením vlády nejpozději 55 dnů přede dnem volby městskou volební komisi.

(2) Komise se skládá z předsedy, jeho náměstka, tajemníka a z 8 až 10 dalších členů.

(3) Komise se utvoří ze zástupců organizací pracujících, které navrhne Národní fronta.

§ 14

Úkoly městské volební komise

Městská volební komise

a) dozírá na přesné zachovávání předpisů o volbách do ústředního národního výboru;

b) rozhoduje o stížnostech na nesprávný postup volebních komisí při volbách do ústředního národního výboru;

c) prověřuje, zda kandidáti do ústředního národního výboru kandidují do tohoto národního výboru jen v jednom volebním obvodu;

d) zajišťuje vyhotovení hlasovacích lístků pro volby do ústředního národního výboru;

e) registruje zvolené členy ústředního národního výboru;

f) odevzdá spisy o volbách mandátové komisi ústředního národního výboru.

§ 15

Obvodní volební komise

(1) Pro každý volební obvod pro volby do ústředního národního výboru zřídí rada ústředního národního výboru nejpozději 50 dnů přede dnem volby obvodní volební komisi.

(2) Komise se skládá z předsedy, jeho náměstka, tajemníka a ze 4 až 6 dalších členů.

(3) Komise se utvoří ze zástupců organizací pracujících, které navrhne Národní fronta.

§ 16

Úkoly obvodní volební komise.

Obvodní volební komise pro volby do ústředního národního výboru

- a) registruje kandidáty do ústředního národního výboru podle ustanovení tohoto zákona;
  - b) opatří okrskovým volebním komisím hlasovací lístky pro volby do ústředního národního výboru;
  - c) dozírá na průběh voleb ve volebním obvodu;
  - d) zjišťuje výsledky voleb ve volebním obvodu;
  - e) předkládá městské volební komisi zprávu o výsledku voleb ve volebním obvodu;
  - f) vydává zvolenému kandidátu osvědčení o jeho zvolení;
  - g) odevzdá spisy o volbách k uschování radě ústředního národního výboru.
- b) *Volební obvody a volební komise pro volby do obvodních národních výborů v hlavním městě Praze*

§ 17

Volební obvody

(1) Volební obvody pro volby do obvodních národních výborů stanoví rada obvodního národního výboru.

(2) Pro volby do jednotlivých obvodních národních výborů se vytvoří tolik volebních obvodů, aby na každých 500 obyvatel připadl jeden volební obvod; vytvoří se však nejméně 35 a nejvýše 150 volebních obvodů.

(3) Seznamy volebních obvodů uveřejní rada obvodního národního výboru nejpozději 55 dnů přede dnem volby.

§ 18

Místní volební komise

(1) V každém městském obvodu zřídí rada obvodního národního výboru se schválením rady ústředního národního výboru nejpozději 55 dnů přede dnem volby místní volební komisi.

(2) Komise se skládá z předsedy, jeho náměstka, tajemníka a z 6 až 10 dalších členů.

(3) Komise se utvoří ze zástupců organizací pracujících, které navrhne Národní fronta.

§ 19

Úkoly místní volební komise

Místní volební komise

- a) dozírá na přesné zachovávání předpisů o volbách do obvodního národního výboru;
- b) rozhoduje o stížnostech na nesprávný postup volebních komisí při volbách do obvodního národního výboru;
- c) dozírá na včasné sestavení seznamů voličů a na jejich uvedení v obecnou známost;
- d) dozírá na včasné stanovení volebních okrsků radami národních výborů;
- e) prověřuje, zda kandidáti do obvodního národního výboru kandidují do tohoto národního výboru jen v jednom volebním obvodu;
- f) zajišťuje vyhotovení hlasovacích lístků pro volby do obvodního národního výboru;
- g) registruje zvolené členy obvodního národního výboru;
- h) odevzdá spisy o volbách mandátové komisi obvodního národního výboru.

§ 20

Obvodní volební komise

(1) Pro každý volební obvod pro volby do obvodního národního výboru zřídí rada obvodního národního výboru nejpozději 50 dnů přede dnem volby obvodní volební komisi.

(2) Komise se skládá z předsedy, jeho náměstka, tajemníka a ze 2 až 4 dalších členů.

(3) Komise se utvoří ze zástupců organizací pracujících, které navrhne Národní fronta.

§ 21

Úkoly obvodní volební komise

Obvodní volební komise pro volby do obvodního národního výboru

- a) registruje kandidáty do obvodního národního výboru podle ustanovení tohoto zákona;

- b) opatří okrskovým volebním komisím hlasovací lístky pro volby do obvodního národního výboru;
- c) dozírá na průběh voleb ve volebním obvodu;
- d) zjišťuje výsledky voleb ve volebním obvodu;
- e) předkládá místní volební komisi zprávu o výsledku voleb ve volebním obvodu;
- f) vydává zvolenému kandidátu osvědčení o jeho zvolení;
- g) odevzdá spisy o volbách k uschování radě obvodního národního výboru.

Oddíl 3

Volební obvody a volební komise pro volby do národních výborů v městě Bratislavě

- a) *Volební obvody a volební komise pro volby do ústředního národního výboru města Bratislavy*

§ 22

Volební obvody

(1) Volební obvody pro volby do ústředního národního výboru stanoví rada ústředního národního výboru.

(2) Pro volby do ústředního národního výboru se vytvoří tolik volebních obvodů, aby na každých 1.500 obyvatel připadl jeden volební obvod.

(3) Seznamy volebních obvodů uveřejní rada ústředního národního výboru nejpozději 55 dnů přede dnem volby.

§ 23

Městská volební komise

(1) V Bratislavě zřídí rada ústředního národního výboru se schválením sboru pověřenců nejpozději 55 dnů přede dnem volby městskou volební komisi.

(2) Komise se skládá z předsedy, jeho náměstka, tajemníka a z 8 až 10 dalších členů.

(3) Komise se utvoří ze zástupců organizací pracujících, které navrhne Národní fronta.

§ 24

Úkoly městské volební komise

Městská volební komise

- a) dozírá na přesné zachovávání předpisů o volbách do ústředního národního výboru;
- b) rozhoduje o stížnostech na nesprávný postup volebních komisí při volbách do ústředního národního výboru;
- c) prověřuje, zda kandidáti do ústředního národního výboru kandidují do tohoto národního výboru jen v jednom volebním obvodu;
- d) zajišťuje vyhotovení hlasovacích lístků pro volby do ústředního národního výboru;
- e) registruje zvolené členy ústředního národního výboru;
- f) odevzdá spisy o volbách mandátové komisi ústředního národního výboru.

§ 25

Obvodní volební komise

(1) Pro každý volební obvod pro volby do ústředního národního výboru zřídí rada ústředního národního výboru nejpozději 50 dnů přede dnem volby obvodní volební komisi.

(2) Komise se skládá z předsedy, jeho náměstka, tajemníka a ze 4 až 6 dalších členů.

(3) Komise se utvoří ze zástupců organizací pracujících, které navrhne Národní fronta.

§ 26

Úkoly obvodní volební komise

Obvodní volební komise pro volby do ústředního národního výboru

- a) registruje kandidáty do ústředního národního výboru podle ustanovení tohoto zákona;
- b) opatří okrskovým volebním komisím hlasovací lístky pro volby do ústředního národního výboru;
- c) dozírá na průběh voleb ve volebním obvodu;

- d) zjišťuje výsledky voleb ve volebním obvodu;
  - e) předkládá městské volební komisi zprávu o výsledku voleb ve volebním obvodu;
  - f) vydává zvolenému kandidátu osvědčení o jeho zvolení;
  - g) odevzdá spisy o volbách k uschování radě ústředního národního výboru.
- b) *Volební obvody a volební komise pro volby do obvodních národních výborů v Bratislavě*

§ 27

Volební obvody

(1) Volební obvody pro volby do obvodních národních výborů stanoví rada obvodního národního výboru.

(2) Pro volby do jednotlivých obvodních národních výborů se vytvoří tolik volebních obvodů, aby na každých 500 obyvatel připadl jeden volební obvod; vytvoří se však nejméně 50 volebních obvodů.

(3) Seznamy volebních obvodů uveřejní rada obvodního národního výboru nejpozději 55 dnů přede dnem volby.

§ 28

Místní volební komise

(1) V každém městském obvodu zřídí rada obvodního národního výboru se schválením rady ústředního národního výboru nejpozději 55 dnů přede dnem volby místní volební komisi.

(2) Komise se skládá z předsedy, jeho náměstka, tajemníka a z 6 až 10 dalších členů.

(3) Komise se utvoří ze zástupců organizací pracujících, které navrhne Národní fronta.

§ 29

Úkoly místní volební komise

Místní volební komise

- a) dozírá na přesné zachovávání předpisů o volbách do obvodního národního výboru;
- b) rozhoduje o stížnostech na nesprávný postup volebních komisí při volbách do obvodního národního výboru;

- c) dozírá na včasné sestavení seznamů voličů a na jejich uvedení v obecnou známost;
- d) dozírá na včasné stanovení volebních okrsků radami národních výborů;
- e) prověřuje, zda kandidáti do obvodního národního výboru kandidují do tohoto národního výboru jen v jednom volebním obvodu;
- f) zajišťuje vyhotovení hlasovacích lístků pro volby do obvodního národního výboru;
- g) registruje zvolené členy obvodního národního výboru;
- h) odevzdá spisy o volbách mandátové komisi obvodního národního výboru.

§ 30

Obvodní volební komise

(1) Pro každý volební obvod pro volby do obvodního národního výboru zřídí rada obvodního národního výboru nejpozději 50 dnů přede dnem volby obvodní volební komisi.

(2) Komise se skládá z předsedy, jeho náměstka, tajemníka a ze 2 až 4 dalších členů.

(3) Komise se utvoří ze zástupců organizací pracujících, které navrhne Národní fronta.

§ 31

Úkoly obvodní volební komise

Obvodní volební komise pro volby do obvodního národního výboru

- a) registruje kandidáty do obvodního národního výboru podle ustanovení tohoto zákona;
- b) opatří okrskovým volebním komisím hlasovací lístky pro volby do obvodního národního výboru;
- c) dozírá na průběh voleb ve volebním obvodu;
- d) zjišťuje výsledky voleb ve volebním obvodu;
- e) předkládá místní volební komisi zprávu o výsledku voleb ve volebním obvodu;
- f) vydává zvolenému kandidátu osvědčení o jeho zvolení;
- g) odevzdá spisy o volbách k uschování radě obvodního národního výboru.

Oddíl 4

Volební obvody a volební komise pro volby do krajských národních výborů

§ 32

Volební obvody

(1) Volební obvody pro volby do krajských národních výborů stanoví rada krajského národního výboru.

(2) Pro volby do krajských národních výborů se vytvoří tolik volebních obvodů, aby na každých 7.000 obyvatel připadl jeden volební obvod, nejméně však 75 volebních obvodů.

(3) Seznamy volebních obvodů uveřejní rada krajského národního výboru nejpozději 55 dnů přede dnem volby.

§ 33

Krajská volební komise

(1) V každém kraji zřídí rada krajského národního výboru se schválením vlády nejpozději 55 dnů přede dnem volby krajskou volební komisi.

(2) Komise se skládá z předsedy, jeho náměstka, tajemníka a z 8 až 10 dalších členů.

(3) Komise se utvoří ze zástupců organizací pracujících, které navrhne Národní fronta.

§ 34

Úkoly krajské volební komise

Krajská volební komise

- a) dozírá na přesné zachovávání předpisů o volbách do krajského národního výboru;
- b) rozhoduje o stížnostech na nesprávný postup volebních komisí při volbách do krajského národního výboru;
- c) prověřuje, zda kandidáti do krajského národního výboru kandidují do tohoto národního výboru jen v jednom volebním obvodu;
- d) zajišťuje vyhotovení hlasovacích lístků pro volby do krajského národního výboru;
- e) registruje zvolené členy krajského národního výboru;
- f) odevzdá spisy o volbách mandátové komisi krajského národního výboru.

§ 35

Obvodní volební komise

(1) Pro každý volební obvod pro volby do krajského národního výboru zřídí rada krajského národního výboru nejpozději 50 dnů přede dnem volby obvodní volební komisi.

(2) Komise se skládá z předsedy, jeho náměstka, tajemníka a ze 4 až 6 dalších členů.

(3) Komise se utvoří ze zástupců organizací pracujících, které navrhne Národní fronta.

§ 36

Úkoly obvodní volební komise

Obvodní volební komise pro volby do krajského národního výboru

- a) registruje kandidáty do krajského národního výboru podle ustanovení tohoto zákona;
- b) opatří okrskovým volebním komisím hlasovací lístky pro volby do krajského národního výboru;
- c) dozírá na průběh voleb ve volebním obvodu;
- d) zjišťuje výsledky voleb ve volebním obvodu;
- e) předkládá krajské volební komisi zprávu o výsledku voleb ve volebním obvodu;
- f) vydává zvolenému kandidátu osvědčení o jeho zvolení;
- g) odevzdá spisy o volbách k uschování radě krajského národního výboru.

Oddíl 5

Volební obvody a volební komise pro volby do okresních národních výborů

§ 37

Volební obvody

(1) Volební obvody pro volby do okresních národních výborů stanoví rada okresního národního výboru.

(2) Pro volby do okresních národních výborů se vytvoří tolik volebních obvodů, aby na každých 1.000 obyvatel připadl jeden volební obvod; vytvoří se však nejméně 35 a nejvýše 60 volebních obvodů.

(3) Seznamy volebních obvodů uveřejní rada okresního národního výboru nejpozději 55 dnů přede dnem volby.

§ 38

Okresní volební komise

(1) V každém okrese zřídí rada okresního národního výboru se schválením rady krajského národního výboru nejpozději 55 dnů přede dnem volby okresní volební komisi.

(2) Komise se skládá z předsedy, jeho náměstka, tajemníka a ze 4 až 6 dalších členů

(3) Komise se utvoří ze zástupců organizací pracujících, které navrhne Národní fronta.

§ 39

Úkoly okresní volební komise

Okresní volební komise

- a) dozírá na přesné zachovávání předpisů o volbách do okresního národního výboru;
- b) rozhoduje o stížnostech na nesprávný postup volebních komisí při volbách do okresního národního výboru;
- c) dozírá na včasné sestavení seznamů voličů a na jejich uvedení v obecnou známost;
- d) dozírá na včasné stanovení volebních okrsků radami národních výborů;
- e) prověřuje, zda kandidáti do okresního národního výboru kandidují do tohoto národního výboru jen v jednom volebním obvodu;
- f) zajišťuje vyhotovení hlasovacích lístků pro volby do okresního národního výboru;
- g) registruje zvolené členy okresního národního výboru;
- h) odevzdá spisy o volbách mandátové komisi okresního národního výboru.

§ 40

Obvodní volební komise

(1) Pro každý volební obvod pro volby do okresního národního výboru zřídí rada okresního národního výboru nejpozději 50 dnů přede dnem volby obvodní volební komisi.

(2) Komise se skládá z předsedy, jeho náměstka, tajemníka a ze 2 až 4 dalších členů.

(3) Komise se utvoří ze zástupců organizací pracujících, které navrhne Národní fronta.

§ 41

Úkoly obvodní volební komise

Obvodní volební komise pro volby do okresního národního výboru

- a) registruje kandidáty do okresního národního výboru podle ustanovení tohoto zákona.
- b) opatří okrskovým volebním komisím hlasovací lístky pro volby do okresního národního výboru;
- c) dozírá na průběh voleb ve volebním obvodu;
- d) zjišťuje výsledky voleb ve volebním obvodu;
- e) předkládá okresní volební komisi zprávu o výsledku voleb ve volebním obvodu;
- f) vydává zvolenému kandidátu osvědčení o jeho zvolení;
- g) odevzdá spisy o volbách k uschování radě okresního národního výboru.

Oddíl 6

Volební obvody a volební komise pro volby do městských národních výborů

§ 42

Volební obvody

(1) Volební obvody pro volby do městských národních výborů stanoví rada městského národního výboru.

(2) Pro volby do městských národních výborů se vytvoří v městech

- a) do 30.000 obyvatel tolik volebních obvodů, aby na každých 100 obyvatel připadl jeden volební obvod, nejvýše však 100 volebních obvodů;
- b) od 30.000 do 80.000 obyvatel tolik volebních obvodů, aby na každých 300 obyvatel připadl jeden volební obvod, nejvýše však 200 volebních obvodů;
- c) od 80.000 do 125.000 obyvatel tolik volebních obvodů, aby na každých 400 obyvatel připadl jeden volební obvod, nejvýše však 250 volebních obvodů;

d) nad 125.000 obyvatel tolik volebních obvodů, aby na každých 500 obyvatel připadl jeden volební obvod, nejvýše však 300 volebních obvodů.

(3) Seznam volebních obvodů uveřejní rada městského národního výboru nejpozději 55 dnů přede dnem volby.

§ 45

Městská volební komise

(1) V každém městě, v němž se volí městský národní výbor, zřídí rada městského národního výboru se schválením rady krajského národního výboru nejpozději 55 dnů přede dnem volby městskou volební komisi.

(2) Komise se skládá z předsedy, jeho náměstka, tajemníka a z 6 až 10 dalších členů.

(3) Komise se utvoří ze zástupců organizačních pracujících, které navrhne Národní fronta.

§ 44

Úkoly městské volební komise

Městská volební komise

a) dozírá na přesné zachovávání předpisů o volbách do městského národního výboru,

b) rozhoduje o stížnostech na nesprávný postup volebních komisí při volbách do městského národního výboru;

c) dozírá na včasné sestavení seznamů voličů a na jejich uvedení v obecnou známost;

d) dozírá na včasné stanovení volebních okrsků radami národních výborů;

e) prověřuje, zda kandidáti do městského národního výboru kandidují do tohoto národního výboru jen v jednom volebním obvodu;

f) zajišťuje vyhotovení hlasovacích lístků pro volby do městského národního výboru;

g) registruje zvolené členy městského národního výboru;

h) odevzdá spisy o volbách mandátové komisi městského národního výboru.

§ 45

Obvodní volební komise

(1) Pro každý volební obvod pro volby do městského národního výboru zřídí rada městského národního výboru nejpozději 50 dnů přede dnem volby obvodní volební komisi.

(2) Komise se skládá z předsedy, jeho náměstka, tajemníka a ze 2 až 4 dalších členů.

(3) Komise se utvoří ze zástupců organizačních pracujících, které navrhne Národní fronta.

§ 46

Úkoly obvodní volební komise

Obvodní volební komise pro volby do městského národního výboru

a) registruje kandidáty do městského národního výboru podle ustanovení tohoto zákona;

b) opatří okrskovým volebním komisím hlasovací lístky pro volby do městského národního výboru;

c) dozírá na průběh voleb ve volebním obvodu;

d) zjišťuje výsledky voleb ve volebním obvodu;

e) předkládá městské volební komisi zprávu o výsledku voleb ve volebním obvodu;

f) vydává zvolenému kandidátu osvědčení o jeho zvolení;

g) odevzdá spisy o volbách k uschování radě městského národního výboru.

Oddíl 7

Volební obvody a volební komise pro volby do místních národních výborů a do obvodních národních výborů jinde než v hlavním městě Praze a v městě Bratislavě

§ 47

Volební obvody

(1) Volební obvody pro volby do místních národních výborů stanoví rada místního národního výboru a volební obvody pro volby do obvodních národních výborů stanoví rada obvodního národního výboru.

(2) Pro volby do místních národních výborů se vytvoří v obcích

- a) do 400 obyvatel jeden volební obvod, v němž se volí podle určení okresního národního výboru 9 nebo 11 členů místního národního výboru;
- b) od 400 do 600 obyvatel 12 volebních obvodů;
- c) od 600 do 900 obyvatel tolik volebních obvodů, aby na každých 50 obyvatel připadl jeden volební obvod, nejvýše však 15 volebních obvodů;
- d) od 900 do 1.500 obyvatel tolik volebních obvodů, aby na každých 60 obyvatel připadl jeden volební obvod, nejvýše však 18 volebních obvodů;
- e) od 1.500 do 2.500 obyvatel tolik volebních obvodů, aby na každých 80 obyvatel připadl jeden volební obvod, nejvýše však 25 volebních obvodů;
- f) od 2.500 do 6.000 obyvatel tolik volebních obvodů, aby na každých 100 obyvatel připadl jeden volební obvod, nejvýše však 40 volebních obvodů;
- g) od 6.000 do 20.000 obyvatel tolik volebních obvodů, aby na každých 150 obyvatel připadl jeden volební obvod, nejvýše však 100 volebních obvodů;
- h) nad 20.000 obyvatel tolik volebních obvodů, aby na každých 200 obyvatel připadl jeden volební obvod, nejvýše však 200 volebních obvodů.

(3) Pro volby do obvodních národních výborů se vytvoří tolik volebních obvodů jako pro volby do místních národních výborů.

(4) Seznamy volebních obvodů pro volby do místních národních výborů uveřejní rada místního národního výboru nejpozději 55 dnů přede dnem volby. Seznamy volebních obvodů pro volby do obvodních národních výborů uveřejní rada obvodního národního výboru nejpozději 55 dnů přede dnem volby.

§ 48

Místní volební komise

(1) V každé obci, v níž se volí místní národní výbor, zřídí rada místního národního vý-

boru se schválením rady okresního národního výboru nejpozději 55 dnů přede dnem volby místní volební komisí. Volí-li se jeden místní národní výbor pro několik obcí, učiní toto opatření rada místního národního výboru obce, v níž bude jeho sídlo.

(2) V každém městském obvodu, v němž se volí obvodní národní výbor, zřídí rada obvodního národního výboru se schválením rady městského národního výboru nejpozději 55 dnů přede dnem volby místní volební komisí.

(3) Komise se skládá z předsedy, jeho náměstka, tajemníka a ze 2 až 4 dalších členů.

(4) Komise se utvoří ze zástupců organizací pracujících, které navrhne Národní fronta.

§ 49

Úkoly místní volební komise

Místní volební komise

- a) dozírá na přesné zachovávání předpisů o volbách do místního (obvodního) národního výboru;
- b) rozhoduje o stížnostech na nesprávný postup volebních komisí při volbách do místního (obvodního) národního výboru;
- c) prověřuje, zda kandidáti do místního (obvodního) národního výboru kandidují do tohoto národního výboru jen v jednom volebním obvodu;
- d) zajišťuje vyhotovení hlasovacích lístků pro volby do místního (obvodního) národního výboru;
- e) registruje zvolené členy místního (obvodního) národního výboru;
- f) odevzdá spisy o volbách mandátové komisi místního (obvodního) národního výboru.

§ 50

Obvodní volební komise

(1) Pro každý volební obvod pro volby do místního národního výboru zřídí rada místního národního výboru nejpozději 50 dnů přede dnem volby obvodní volební komisí. Pro každý volební obvod pro volby do obvodního národního výboru zřídí rada obvodního národního výboru nejpozději 50 dnů přede dnem volby obvodní volební komisí.

(2) Komise se skládá z předsedy, jeho náměstka, tajemníka a dalšího člena.

(3) Komise se utvoří ze zástupců organizací pracujících, které navrhne Národní fronta,

§ 51

Úkoly obvodní volební komise

Obvodní volební komise pro volby do místního (obvodního) národního výboru

- a) registruje kandidáty do místního (obvodního) národního výboru podle ustanovení tohoto zákona;
- b) opatří okrskovým volebním komisím hlasovací lístky pro volby do místního (obvodního) národního výboru;
- c) dozírá na průběh voleb ve volebním obvodu;
- d) zjišťuje výsledky voleb ve volebním obvodu;
- e) vydává zvolenému kandidátu osvědčení o jeho zvolení;
- f) předkládá místní volební komisi zprávu o výsledku voleb ve volebním obvodu;
- g) odevzdá spisy o volbách k uschování radě místního (obvodního) národního výboru.

Oddíl 8

Volební okrsky a okrskové volební komise

§ 52

Volební okrsky

(1) Pro přijímání hlasovacích lístků a pro sčítání hlasů rozdělí se území každé obce na volební okrsky, které jsou společné pro volby do národních výborů všech stupňů.

(2) Volební okrsky a volební místnosti pro každý okrsek stanoví rada místního národního výboru nejpozději 45 dnů přede dnem volby.

(3) Volební okrsek se utvoří zpravidla tak, aby zahrnoval asi 1.000 voličů. Pro vzdálené osady nebo části obce lze vytvořit samostatné volební okrsky, je-li v nich alespoň 50 voličů.

(4) Zvláštní volební okrsky mohou být vytvořeny v nemocnicích, porodnicích, v sanatoriích, v ústavech sociální péče, v podob-

ných ústavech a zařízeních nebo v jejich částech, avšak jen tehdy, je-li tam alespoň 50 voličů.

(5) Útvary ozbrojených sborů tvoří zvláštní volební okrsky, mají-li alespoň 50 voličů.

§ 53

Okrsková volební komise

(1) Pro každý volební okrsek utvoří rada místního národního výboru nejpozději 40 dnů přede dnem volby okrskovou volební komisi, která je společná pro volby do národních výborů všech stupňů.

(2) Komise se skládá z předsedy, jeho náměstka, tajemníka a ze 3 až 7 dalších členů. Ve volebních okrscích, které mají méně než 300 voličů, má okrsková volební komise vedle předsedy a tajemníka jen 1 až 3 další členy.

(3) Komise se utvoří ze zástupců organizací pracujících, které navrhne Národní fronta.

§ 54

Úkoly okrskové volební komise

Okrsková volební komise

- a) dozírá na správné odevzdávání hlasovacích lístků a bdí nad zachováním pořádku ve volební místnosti;
- b) sčítá hlasy odevzdané pro každého kandidáta;
- c) sepíše o průběhu volby a sčítání hlasů dvojmo zápis, jehož jedno vyhotovení předloží neprodleně příslušné obvodní volební komisi;
- d) odevzdá spisy o volbách k uschování radě okresního národního výboru.

Část IV

Kandidáti

§ 55

Navrhování kandidátů

(1) Kandidáti pro volbu do národních výborů jsou kandidáty Národní fronty jakožto svazku dělníků, rolníků a pracující inteligent-

ce. Národní fronta — bojový blok Komunistické strany Československa, Revolučního odborového hnutí, Československého svazu mládeže, Československé strany socialistické, Československé strany lidové, Strany slovenskej obrody, Strany slobody a ostatních organizačních pracujících lidu — navrhuje za kandidáty nejlepší dělníky, členy jednotných zemědělských družstev, drobné a střední rolníky a příslušníky pracující inteligence.

(2) Shromáždění dělníků, rolníků a ostatních pracujících na závodech, úřadech a vesnicích a shromáždění vojáků a příslušníků ostatních ozbrojených sborů předkládají návrhy na kandidáty Národní frontě.

(3) Kandidáti jsou navrhováni pro jednotlivé volební obvody. Pro každý volební obvod může být navržen jeden nebo více kandidátů. Pro volby do místního národního výboru v obci, která tvoří jeden volební obvod, může být navrženo 9 (11) nebo více kandidátů.

Registrace kandidátů

§ 56

(1) Kandidáty pro volby do národních výborů přihlašuje k registraci u obvodních volebních komisí Národní fronta, a to nejpozději 30 dnů přede dnem volby.

(2) Kandidáti jsou přihlašováni k registraci podle volebních obvodů. Nikdo však nemůže být pro volbu do téhož národního výboru kandidován ve více než jednom volebním obvodu.

(3) K přihlášce se připojí prohlášení kandidáta, že souhlasí se svou kandidaturou, po případě též zpráva o schůzi organizace nebo shromáždění pracujících, kde byl kandidát navržen.

§ 57

(1) Obvodní volební komise je povinna zaregistrovat všechny řádně navržené kandidáty.

(2) Proti odmítnutí registrace kandidáta lze podat stížnost do dvou dnů volební komisí pro volbu národního výboru, do něhož je občan kandidován. Její rozhodnutí je konečné.

§ 58

Vyhlášení kandidatury

Obvodní volební komise uveřejní jména, příjmení, věk a zaměstnání všech zaregistrovaných kandidátů, a to nejpozději 25 dnů přede dnem volby při volbách do krajských a okresních národních výborů a nejpozději 15 dnů přede dnem volby při volbách do ostatních národních výborů.

§ 59

Hlasovací lístky

(1) Všichni zaregistrovaní kandidáti musí být uvedeni na hlasovacích lístcích.

(2) Hlasovací lístky musí mít stanovenou formu a musí být rozmnoženy v potřebném množství.

§ 60

Členství kandidátů ve volebních komisích

Kandidáti nemohou být členy obvodních ani okrskových volebních komisí volebního obvodu, kde jsou navrhováni za členy národního výboru.

§ 61

Volební agitace

Každá organizace pracujících a každý občan Československé republiky má právo svobodně agitovat pro zaregistrovaného kandidáta v tisku, na schůzích a jiným způsobem.

Část V

Volby

Oddíl 1

Vyhlášení voleb

§ 62

Den voleb

(1) Den voleb do národních výborů stanoví vláda republiky Československé nejpozději 60 dnů předem.

(2) Volby do národních výborů všech stupňů se konají téhož dne na území celého státu. Volby se konají v den pracovního klidu.

(3) Volby se konají v určený den od 7. hodiny ranní do 18. hodiny odpolední, ve městech od 7. hodiny ranní do 22. hodiny večerní.

§ 63

Informování voličů

(1) Okrsková volební komise informuje voliče v posledních 15 dnech přede dnem volby soustavně vyhláškami nebo jiným způsobem o době a místě voleb

(2) V obcích, v nichž je více než 1.000 zapísaných voličů, zajistí okrsková volební komise, aby pro každého voliče byl vyhotoven legitimální listek, v němž jsou uvedeny potřebné údaje o volbách. Zároveň zařídí, aby legitimální listek byl voliči dodán do bytu.

Oddíl 2

Způsob hlasování

§ 64

Přípravy ve volební místnosti

Předseda okrskové volební komise zkontroluje před zahájením volby za přítomnosti členů komise volební schránku a zapečetí ji. Zkontroluje také, zda je připraven seznam voličů a hlasovací listky. Potom se přikročí k hlasování.

§ 65

Prostory pro úpravu hlasovacích lístků

Ve volebních místnostech jsou pro úpravu hlasovacích lístků určeny zvláštní prostory oddělené tak, aby byla zaručena tajnost hlasování. V těchto prostorech nesmí být nikdo přítomen zároveň s voličem, ani člen volební komise.

§ 66

Hlasování

(1) Každý volič hlasuje osobně. Zastoupení není přípustné.

(2) Volič, který se dostavil do volební místnosti, odevzdá legitimální listek a po záznamu v seznamu voličů obdrží hlasovací listky. Nemá-li volič legitimální listek a není-li členům okrskové volební komise znám, může ho komise požádat, aby prokázal svoji totožnost.

(3) Voliče, který se dostavil do volební místnosti s voličským průkazem, zapíše okrsková volební komise do seznamu voličů. Záznamy o tom podepíše předseda a tajemník okrskové volební komise; voličské průkazy se připojí.

§ 67

Úprava hlasovacích lístků

(1) V prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků ponechá volič na každém hlasovacím lístku jméno a příjmení kandidáta, pro něhož hlasuje; jména a příjmení kandidátů, pro něž nehlasuje, přeškrtně. Potom přistoupí k volební schránce a vhodí do ní hlasovací listek.

(2) Volič, který nemůže sám upravit hlasovací listek pro tělesnou vadu nebo proto, že neumí číst a psát, má právo vzít s sebou do prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků jiného voliče, aby za něj hlasovací listek upravil.

§ 68

Pořádek ve volební místnosti

Za pořádek ve volební místnosti odpovídá předseda okrskové volební komise. Jeho pokyny k zachování pořádku ve volební místnosti jsou závazné pro všechny přítomné.

§ 69

Ukončení volby

Jakmile uplyne hodina stanovená pro ukončení hlasování, uzavře se volební místnost, avšak odvolí ještě všichni, kteří jsou ve volební místnosti nebo před ní. Potom prohlásí předseda okrskové volební komise hlasování za ukončené a přistoupí k otevření volební schránky.

Oddíl 3

Určování výsledků voleb

§ 70

Kdo může být přítomen při sčítání hlasů v okrskové volební komisi

V místnosti, kde okrsková volební komise provádí sčítání hlasů, mají právo být přítomni zvláště k tomu zmocnění zástupci organisací pracujících a zástupci tisku.

§ 71

Sčítání hlasů v okrskové volební komisi

(1) Po otevření volební schránky sečte okrsková volební komise hlasovací lístky podle volebních obvodů, porovná počet odevzdaných hlasovacích lístků s počtem osob, kterým byly vydány hlasovací lístky podle seznamu voličů, a výsledek запиše do zápisu o hlasování pro každý volební obvod.

(2) Předseda okrskové volební komise kontroluje správnost sčítání hlasů.

§ 72

Posuzování hlasovacích lístků

(1) Neplatné jsou hlasovací lístky, které nejsou na předepsaném tiskopisu.

(2) Ponechal-li volič na hlasovacím lístku více kandidátů než má být ve volebním obvodu zvoleno, považuje se hlasovací lístek za odevzdaný pro kandidáta (kandidáty) podle pořadí na hlasovacím lístku.

(3) Vzniknou-li pochybnosti o platnosti hlasovacího lístku, rozhoduje o platnosti okrsková volební komise, což poznamená v zápisu.

§ 73

Zápis o hlasování

(1) Okrsková volební komise pořídí o hlasování a sčítání hlasů zvláštní zápis pro každý volební obvod ve dvojmístném stejnopise; zápis podepíše předseda, tajemník a ostatní členové komise.

(2) V zápisu okrskové volební komise o hlasování musí být uvedeno

- a) doba počátku a skončení hlasování;
- b) celkový počet voličů ve volebním obvodu nebo volebním okrsku zapsaných v seznamu voličů;
- c) počet voličů, kterým byly vydány hlasovací lístky;
- d) počet voličů, kteří se zúčastnili hlasování;
- e) počet hlasovacích lístků, které byly uznány za neplatné;

f) počet hlasovacích lístků, v nichž byla škrtnuta jména a příjmení všech kandidátů;

g) počet hlasů odevzdaných pro každého kandidáta;

h) stručný obsah oznámení a stížností, které byly podány okrskové volební komisi, a záznam o tom, jak komise rozhodla.

§ 74

Skončení jednání v okrskové volební komisi

(1) Po skončeném sčítání hlasů a podepsání zápisu o hlasování ohlásí předseda okrskové volební komise výsledek hlasování podle jednotlivých volebních obvodů a zašle neprodleně po jednom stejnopise zápisu o volbě příslušným obvodním volebním komisím.

(2) Okrsková volební komise zapečetí odevzdané hlasovací lístky a zašle je spolu s ostatními volebními spisy a s dalšími stejnopisy zápisů o hlasování radě okresního národního výboru k uschování.

§ 75

Sčítání hlasů v obvodní volební komisi

(1) Obvodní volební komise sčítají hlasy a zjišťují výsledky hlasování v obvodě na podkladě zápisů předložených okrskovými volebními komisemi.

(2) V místnosti, kde obvodní volební komise provádí sčítání hlasů, mohou být přítomni zvláště k tomu zmocnění zástupci organizačních pracujících a zástupci tisku.

§ 76

Zápis o sčítání hlasů v obvodní volební komisi

(1) Obvodní volební komise pořídí o sčítání hlasů ve dvojmístném stejnopise zápis, který podepíše předseda, tajemník a ostatní členové komise.

(2) V zápise obvodní volební komise o sčítání hlasů musí být uvedeno

- a) celkový počet voličů zapsaných v seznamech ve volebním obvodu;
- b) počet voličů, kterým byly vydány hlasovací lístky;
- c) počet voličů, kteří se zúčastnili hlasování;
- d) počet hlasovacích lístků, které byly uznány za neplatné;
- e) počet hlasovacích lístků, v nichž byla škrtnuta jména a příjmení všech kandidátů;
- f) počet hlasů odevzdaných pro každého kandidáta;
- g) stručný obsah oznámení a stížností, které byly podány obvodní volební komisí, a záznam o tom, jak komise rozhodla.

§ 77

Ohlášení výsledků voleb v obvodní volební komisí

Po skončeném sčítání hlasů a po podepsání zápisu ohlásí předseda obvodní volební komise výsledek voleb ve volebním obvodu.

§ 78

Kdo je zvolen

(1) Zvolen je kandidát, který obdržel nadpoloviční většinu všech platných hlasů odevzdaných ve volebním obvodu.

(2) V obcích s počtem obyvatel do 400 je z kandidátů, kteří obdrželi nadpoloviční většinu platných hlasů, zvoleno 9 (11) kandidátů s největším počtem hlasů. Při rovnosti hlasů rozhoduje pořadí kandidátů na hlasovacím lístku.

§ 79

Osvědčení o zvolení

Předseda obvodní volební komise vydá zvolenému kandidátu osvědčení o tom, že byl zvolen členem národního výboru.

§ 80

Uschování volebních spisů

Po podepsání zápisu o hlasování zašle předseda obvodní volební komise jeden stejnopis zápisu ihned volební komisí národního vý-

boru, o jehož volbu jde. Druhý stejnopis zápisu s ostatními volebními spisy zašle k uschování radě tohoto národního výboru.

§ 81

Usnášení volebních komisí

(1) Volební komise pro volby do národních výborů se mohou platně usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina členů.

(2) Volební komise se usnáší nadpoloviční většinou hlasů; při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy.

§ 82

Nové volby

(1) Jestliže ani jeden kandidát nedostal nadpoloviční většinu platných hlasů, poznamená to obvodní volební komise výslovně v zápise o hlasování a oznámí to příslušné volební komisí. Zároveň vyhlásí obvodní volební komise opětovnou volbu mezi dvěma kandidáty, kteří obdrželi největší počet hlasů; tato komise určí nové volby, které se musí konat nejpozději do 14 dnů po prvních volbách.

(2) Nové volby určí obvodní volební komise též, nebylo-li v obci s počtem obyvatel do 400 zvoleno 9 (11) členů místního národního výboru; v nové volbě se zvolí zbývající počet členů místního národního výboru.

(3) Je-li počet hlasů odevzdaných ve volebním obvodu menší než polovina počtu voličů, kteří mají právo hlasovat v tomto volebním obvodu, poznamená to obvodní volební komise výslovně v zápise o hlasování a oznámí to příslušné volební komisí; tato komise určí nové volby, které se musí konat nejpozději do 14 dnů po prvních volbách.

(4) Nové volby se provádějí na podkladě seznamů voličů sestavených pro první volby a podle ustanovení tohoto zákona.

§ 83

Doplňovací volby

Uprázdnil-li se z jakéhokoli důvodu místo člena národního výboru, stanoví doplňovací

volby rada národního výboru vyššího stupně a jde-li o člena krajského národního výboru nebo ústředního národního výboru, vláda. Doplnovací volba se koná nejpozději 60 dnů poté, co se místo člena národního výboru uprázdnilo.

§ 84

Ztráta členství

Člen národního výboru, který přestal být volitelný, ztrácí členství v národním výboru. O ztrátě členství rozhoduje národní výbor, o jehož člena jde, na návrh své mandátové komise.

§ 85

Ověření voleb

Platnost volby jednotlivých členů národního výboru ověří národní výbor ve svém prvním zasedání na návrh své mandátové komise.

Část VI

Odvolávání členů národních výborů

§ 86

(1) Každý člen národního výboru může být kdykoli odvolán, rozhodnou-li o tom voliči jeho volebního obvodu.

(2) Návrh na odvolání člena národního výboru se podává stejným způsobem jako návrh na kandidáta; podává se radě národního výboru, jehož člen má být odvolán.

(3) O odvolání člena národního výboru hlasují voliči ve volebním obvodu tak, že vloží do volební schránky předtištěný hlasovací lístek, v němž škrtnutím nehodícího se předtisku dají najevo, zda hlasují pro odvolání člena národního výboru nebo ne.

(4) O návrhu na odvolání člena národního výboru, na jehož volební obvod nepřipadá více než 100 voličů, mohou rozhodovat voličové na veřejné schůzi svolané radou příslušného národního výboru.

(5) Člen národního výboru je odvolán, účastní-li se hlasování o odvolání alespoň polovina voličů, kteří mají právo hlasovat, a je-li pro odvolání odevzdána nadpoloviční většina platných hlasů.

(6) Jinak platí o odvolání člena národního výboru přiměřeně ustanovení tohoto zákona o volbě člena národního výboru.

Část VII

Ustanovení společná a závěrečná

§ 87

Ústřední a oblastní volební komise

(1) Vrchní řízení voleb do národních výborů a dohled na ně přísluší ústřední volební komisi při vládě. Oblastním orgánem této komise na Slovensku je slovenská volební komise při sboru pověřenců.

(2) Předsedu, jeho náměstka a potřebný počet dalších členů ústřední volební komise jmenuje vláda na návrh ústředního výboru Národní fronty. Předsedu, jeho náměstka a potřebný počet dalších členů slovenské volební komise jmenuje sbor pověřenců na návrh ústředního výboru Slovenské Národní fronty.

§ 88

Úhrada nákladů

Výdaje spojené s prováděním voleb hradí stát.

§ 89

Provedení a účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení;* provedou jej všichni členové vlády.

*) Zákon č. 14/1954 Sb. ve znění zákona č. 11/1957 Sb. nabývá účinnosti dnem 16. března 1957.

Vydavatel: Ministerstvo spravedlnosti. — **Redakce:** Praha I-Malá Strana, Tržiště 9. Telefon 498-41 až 49. — **Administrace:** Statistické a evidenční vydavatelství tiskopisů Praha, n. p. Praha I-Malá Strana, Tržiště 9. Telefon 498-41 až 49. — Vychází podle políčky. — Předplatné na celý rok Kčs 108.—, na půl roku Kčs 54.—, na čtvrt roku Kčs 27.—. Předplácet lze na dobu ojeiméne čtvrt roku, vždy jen v I. každého kalendářního čtvrtletí. — Zrušení odběru se uznává jen ke konci každého kalendářního čtvrtletí, nejpozději 10 dní před stanoveným datem. — Frankované reklamy se uznávají, jen dojdou-li do 15 dnů po vydání reklamované částky. — Ōčet SBČS Praha I, č. ú. 322.9062. — Novinová sazba povinná poštovním řádem Praha 022. Číslo 313-348-Be 55. — **Tiskac:** Knitisk I, národní podnik v Praze I-Malá Strana, Karmelitská 8. — **Dobíedací poštovní úřad Praha 022.**